

GAD Uitvoeringsplan 2023-2026

*Op weg naar toekomstbestendige
inzameling en verwerking van
huishoudelijk afval en grondstoffen.*

voor inwoners, met gemeenten.

Nr: 23.0000325
Maart 2023

INHOUD

INHOUD	2
1. DE BASIS	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Visie, doelen en strategie	4
1.3 Kaders landelijk en regionaal	5
2. WAT GAAN WE DOEN	7
2.1 Kosten inzameling en verwerking beheersen	7
2.2 Dienstverlening inwoners op peil	8
2.3 Duurzaamheid	8
2.4 Koppelkansen	8
2.5 Communicatie en participatie	9
3. DE ACTIVITEITEN	10
3.1 Kosten inzameling en verwerking beheersen	10
3.2 Dienstverlening inwoners op peil	11
3.3 Duurzaamheid	13
3.4 Koppelkansen	14
4. DE PLANNING 2023- 2025	16
5. MONTORING EN EVALUATIE	18
6. FINANCIËLE PARAGRAAF	19
6.1 De reguliere exploitatie/dienstverlening	19
6.2 Accommodatie ontwikkelingen	19
7. BIJLAGEN	21

1. DE BASIS

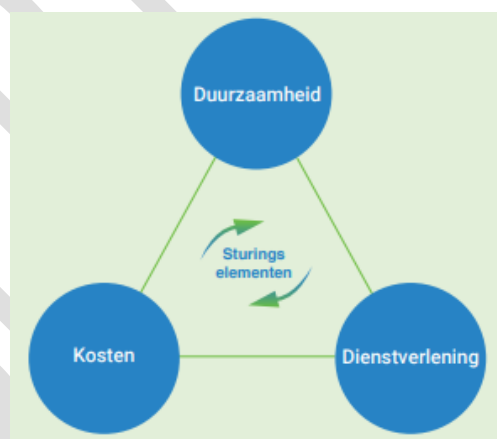
1.1 Inleiding

Eind 2021 is de Grondstoffenvisie Gooi en Vechtstreek na een gezamenlijk traject met de raden vastgesteld in het Algemeen Bestuur van de Regio. De Grondstoffenvisie is een belangrijke bouwsteen voor dit GAD (Grondstoffen- en Afvalstoffen Dienst) Uitvoeringsplan 2023-2026. Het GAD Uitvoeringsplan 2023-2026 is het vervolg op het in 2019 geëvalueerde VANG-plan (Regionaal Uitvoeringsplan huishoudelijk afval 2016-2020). Corona heeft grote impact gehad op de GAD. Dit heeft geleid tot vertraging in de uitvoering en de planvorming. Met dit Uitvoeringsplan maken we een inhaalslag en bereiden we ons voor op de toekomst.

De landelijke ambities op het gebied van duurzaamheid zijn hoog. Ook de duurzaamheidsambities in de regio en Grondstoffenvisie zijn hoog en de gemeenten verwachten een hoog niveau van dienstverlening. De GAD heeft daarnaast de opdracht 'de hand op de begroting' te houden. Dit betekent keuzes maken en focus aanbrengen.

Om de verschillende bedrijfsvoeringaspecten en ambities te wegen bij het maken van deze keuzes gebruiken we een wegingsdriehoek (zie afbeelding), waarin kosten, dienstverlening en duurzaamheid centraal staan.

Om in termen van de driehoek te spreken: de GAD legt de komende jaren het accent op het in de hand houden van de kosten en het op peil houden van de dienstverlening. Natuurlijk blijft ook duurzaamheid voor de GAD belangrijk. Duurzaamheid hangt nauw samen met de aan de GAD overgedragen taak: het zorgen voor de inzameling en de verwerking van het huishoudelijk afval. Zodra er landelijk of gemeentelijk ontwikkelingen zijn, of zich kansen voordoen op het gebied van duurzaamheid, die direct raken aan uitvoeringstaken, onderzoekt de GAD de mogelijkheden om daarop aan te haken.

Een aantal ontwikkelingen, die direct raken aan de bedrijfsvoering en inrichtingen van de GAD, vragen de komende periode de volle aandacht en inzet. Het gaat daarbij om het vervangen van het scheidingsstation in Gooise Meren, het verplaatsen van de voertuigenstalling, de herhuisvesting van het kantoor en de herontwikkeling van het overslagstation in Hilversum. Het overslagstation in Hilversum is verouderd en voldoet niet meer aan de huidige en toekomstige eisen. De overslagfaciliteiten dateren uit de tijd dat het afval per trein werd afgevoerd in plaats van per vrachtwagen. Het scheidingsstation in Bussum voldoet eveneens niet meer aan de eisen van deze tijd en de kantoorfuncties van het aangrenzende kantoor zijn gedateerd. Daarbij leiden verkeersbewegingen samenhangend met de naastgelegen remise tot overlast in de omgeving. Het op orde brengen en houden van de inzamelstructuur en het voorzieningenniveau voor huishoudelijk afval vormt daarom een belangrijk onderdeel van dit Uitvoeringsplan.

Genoemde ontwikkelingen en veranderingen vragen veel van de organisatie en de medewerkers in het bijzonder. Echter, de ontwikkelingen bieden ook kansen voor samenwerking en slimme verbindingen met gemeenten.

Tot slot speelt de komende periode het maken van een keuze ten aanzien van de inzameling van PMD. Hier hangt ook het sluiten van een nieuw contract voor de verwerking van het restafval mee samen.

Met dit Uitvoeringsplan 2023-2026 plaatsen we de pijlpalen voor de komende vier jaar. Elke twee jaar evalueren en rapporteren we over de voortgang en zo nodig passen we tussentijds de plannen aan. Jaarlijks rapporteren we over de algemene voortgang via de GAD-meter.

Missie

Samen met inwoners en gemeenten in Gooi en Vechtstreek werken aan schone en toekomstbestendige inzameling en verwerking van huishoudelijke afval. Dit doen we door waardevolle afvalstromen zo veel en goed mogelijk te scheiden om deze te kunnen verwerken tot nieuwe grondstoffen. Vervuiling van gescheiden ingezamelde stromen en rondom inzamelmiddelen voorkomen we zoveel mogelijk. Waar dat kan werken we samen met partners aan afvalpreventie en product en materiaal hergebruik.

1.2 Visie, doelen en strategie

Visie

Samen met de regiogemeenten zorgen we voor de transitie naar een schone en toekomstbestendige leefomgeving, vanuit de gewenste balans in de driehoek: kosten, dienstverlening en duurzaamheid. Een efficiënt aanbiedsysteem voor huishoudelijke afvalstromen, schone en nette inzamelvoorzieningen en hoogwaardige verwerking dragen daaraan bij.

Doelstellingen

Dit Uitvoeringsplan richt zich op het behalen van de doelstellingen zoals vastgelegd in de Grondstoffenvisie en de opgaven die samenhangen met de GAD bedrijfsvoering in de periode 2023-2026.

Hoofddoel

De hoofddoelstelling is de GAD bedrijfsvoering samenhangend met de overgedragen taak op orde houden en de werkzaamheden uit te voeren naar tevredenheid van inwoners en gemeenten. Dat betekent dat de GAD voldoet aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, een inzamel- en verwijderingsstructuur heeft, die 'up to date' is en dat de uitvoering gebeurt tegen maatschappelijk verantwoorde kosten.

Subdoelen

Bij het behalen van de hoofddoelstelling zijn de volgende subdoelen van belang:

- Doorontwikkeling en samenwerking met gemeenten om toekomstbestendige inzamel- en verwijderingsstructuur voor huishoudelijk afval te borgen.
- De kosten voorinzameling en -verwerking van afval en grondstoffen voor de inwoners maatschappelijk aanvaardbaar houden.
- De dienstverlening van de GAD blijft naar het oordeel van inwoners ten minste ruim voldoende.
- Via het afvalbeheer samen met gemeenten en inwoners bijdragen aan de landelijke doelstellingen op het gebied van circulariteit.
- De ingezamelde grondstoffen duurzaam verwerken, zodat deze niet verloren gaan en geen schade toebrengen aan milieu en gezondheid.
- Inwoners gaan bewust (hebben kennis en zijn gemotiveerd) om met de product-, materiaal- en reststromen die vrijkomen na gebruik.
- Het bijdragen aan de landelijke beweging om de focus te verleggen van recycling en nuttige toepassing ('de achterkant van de keten') naar preventie en slimmer ontwerp en hergebruik van producten en materialen ('de voorkant van de keten').
- Samenwerken met gemeenten, circulaire ondernemers en andere partners op het gebied van het verduurzamen van product-, materiaal en grondstoffenketens.
- De ontwikkeling van extra werkgelegenheid in de circulaire economie.

Strategie

Centraal in de doelen van de GAD staat de efficiënte inzameling en verwerking van het huishoudelijke afval en grondstoffen gekoppeld aan een betrouwbare, efficiënte en laagdrempelige dienstverlening. Het behalen van de doelen voor het inzamelen en verwerken van afval en grondstoffen is onderdeel van

de reguliere dagelijkse werkzaamheden en bedrijfsvoering van de GAD. Samenwerking en afstemming met gemeenten over schoon en veilig en in de openbare ruimte is daarbij een belangrijk uitgangspunt.

De samenwerking gaat ook verder. De genoemde ontwikkelingen samenhangend met de herinrichting en herhuisvesting van GAD bedrijfsonderdelen, bieden mogelijk koppelkansen voor gemeenten waar het gaat om gezamenlijk ruimtegebruik, duurzame mobiliteit en energie, efficiënte logistiek en het realiseren van circulaire ambities. De beweging die bij de GAD ontstaat is mogelijk ook interessant voor andere partners. De Regio neemt het initiatief om over slimme verbindingen het gesprek aan te gaan met de gemeenten en verbonden partijen.

Waar het gaat om het verbeteren van de ketenprestaties van de ingezamelde grondstoffen op het gebied van circulair en milieu nemen we deel in initiatieven met gemeenten, circulaire ondernemers en inwoners, mits middelen en capaciteit dit toelaten.

1.3 Kaders landelijk en regionaal

De door de deelnemende gemeenten overgedragen taken, die samenhangen met de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval in kader van de Wet Milieubeheer (Hoofdstuk 10, Afvalstoffen) worden uitgevoerd door de GAD. Samen met de Grondstoffenvisie vormt de overgedragen taak de basis voor het GAD Uitvoeringsplan. Het plan raakt ook aan onderdelen van het Regionaal Uitvoeringsprogramma Fysiek Domein. Naast de regionale zijn er de landelijke kaders zoals: het richtinggevende Rijksprogramma VANG HHA (huishoudelijk afval), het Landelijk Afvalbeheersplan (LAP), dit wordt het Circulair Materialenplan (CMP) en het Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE).

In de bijgevoegde Grondstoffenvisie (bijlage 1) zijn de meeste voor de GAD relevante (beleids-)kaders en ontwikkelingen uitgebreid beschreven. Recentere ontwikkelingen relevant voor het GAD Uitvoeringsplan zijn hieronder kort samengevat.

Rijksprogramma VANG huishoudelijk afval

In maart 2022 is het Rijksprogramma VANG (Van Afval Naar Grondstof) huishoudelijk afval herijkt. Om tot betere recycling te komen richt dit programma zich in de komende jaren op twee aspecten.

Ten eerste het nog beter scheiden van huishoudelijk afval. Een aanzienlijk deel van het restafval bestaat nog uit waardevol, recyclebaar materiaal. Ten tweede op het verbeteren van de kwaliteit van de ingezamelde deelstromen, zodat die beter te recyclen zijn. Deze aanpak richt zich op het verminderen van vervuiling en de aanwezigheid van stoorstoffen. Het VANG programma is richtinggevend.

In de Grondstoffenvisie Gooi en Vechtstreek is opgenomen dat we vooral sturen op kosten en duurzaamheidsprestaties van de afvalstromen en minder op kwantitatieve generieke doelstellingen als 'percentages afvalscheiding' en 'aantal kilogrammen restafval per huishouden'. Inzetten op meer scheiden doen we alleen als dit kan tegen verantwoorde kosten en aantoonbare milieuwinst.

Wet milieubeheer en Landelijk afvalplan

De wettelijke kaders voor dit Uitvoeringsplan zijn te vinden in de Wet Milieubeheer en het landelijk Afvalplan (LAP3). Het beleid voor veilige en hoogwaardige verwerking van afvalstoffen in Nederland is opgenomen in het LAP3. Het LAP schrijft sinds 1 juli 2020 voor, dat gemeenten verplicht zijn gfe+t-afval (Groente, fruit, etensresten en tuinafval), papier, metaal, kunststof, glas en elektronische apparatuur gescheiden in te zamelen. Deze wettelijke kaders zijn nader beschreven in de Afvalstoffenverordening regio Gooi en Vechtstreek en het bijbehorende uitvoeringsbesluit. Het LAP3 wordt opgevolgd door een circulair materialenplan (CMP1). Het CMP1 is een uitbreiding van de huidige regelgeving met meer sturing op de hogere treden van de afvalhiërarchie die van belang zijn voor een circulaire economie, zoals hergebruik en preventie. Vanaf 1 januari 2025 moeten gemeenten ook textiel en gevaarlijke afvalstoffen gescheiden inzamelen, een voorschrift waaraan de regio Gooi en Vechtstreek nu al voldoet.

Verbrandingsbelasting en CO2-heffing AVI's

De verbrandingsbelasting voor restafval is in de afgelopen jaren flink gestegen. De verwachting is dat deze in de komende jaren zal stijgen om afvalscheiding en recycling te stimuleren. Aanvullend is de CO2-heffing gepresenteerd. Bij invoering in 2021 ligt het tarief op 30 euro ton uitgestoten broeikas, hieronder vallen ook de broeikasgassen van afvalverbrandingsinstallaties., wat zal doorwerken in het verbrandingstarief van restafval. De impact van de verbrandingsbelasting kan hierdoor oplopen van 2 euro per ton in 2025 tot ca. 15 euro per ton in 2030. Naar verwachting gaat de industrie pas in 2024 voor het eerst voor de uitstoot betalen, behalve als ze voldoende reductiemaatregelen hebben genomen.

Nationaal Programma Circulaire Economie

Het Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030 (NPCE) wordt naar verwachting begin 2023 vastgesteld. Het NPCE behandelt vanuit vier maatschappelijke opgaven hoe een circulaire economie voor verbetering kan zorgen van het klimaat, vervuiling, leveringszekerheid en biodiversiteit. Het NPCE richt zich op alle fasen van de productieketen. Dit houdt in dat zowel de winning als het gebruik van (primaire) grondstoffen aandacht krijgen en dat bij het ontwerp van producten men zich moet richten op langer gebruik door de consument. Ten slotte, benadrukt het NPCE dat aan het eind van de levensfase van een product er ingezet moet worden op hergebruik en hoogwaardige recycling. Het doel hiervan is om de verbranding en storting van materialen zo veel mogelijk te voorkomen.

Het programma bevat ook beleidsmaatregelen om zowel de nationale uitstoot van CO2 als de CO2-uitstoot van de gehele productieketen (vaak buiten Nederland) te verminderen.

Impulsprogramma Chemische Stoffen

In de transitie naar de circulaire economie gaat het ook om vervuiling van de leefomgeving. Het Impulsprogramma Chemische Stoffen (2023-2026) van het Rijk moet in de komende vier jaar helpen milieuvervuiling door gevaarlijke chemische stoffen (onder andere in afgedankte producten) te voorkomen en terug te dringen. De circulaire economie gaat steeds vaker over circulair en duurzaam ontwerp van producten, waarmee afval kan worden voorkomen.

(Regionaal) Uitvoeringsprogramma Fysiek Domein 2022-2026

Eind 2022 is het regionale Uitvoeringsprogramma Fysiek Domein bij de RSA (Regionale samenwerkingsagenda) vastgesteld (zie bijlage 2). In Uitvoeringsprogramma Fysiek Domein zijn fysieke opgaven vertaald naar handelingsperspectieven voor de verschillende programmaonderdelen. De uitwerkingen van de onderdelen 'afstemming ruimtelijke ontwikkeling', 'duurzame mobiliteit', 'circulaire economie' en 'groene en gezonde gemeenten' in het Uitvoeringsprogramma Fysiek Domein raken aan een aantal activiteiten van het GAD Uitvoeringsplan. Het gaat hier met name om de activiteiten die samenhangen met de ruimtelijke vraagstukken rondom de ontwikkeling van GAD-locaties, het verduurzamen van het wagenpark, het sluiten van materiaalketens en de samenwerking op duurzaamheid in de wijk.

2. WAT GAAN WE DOEN

De activiteiten in het Uitvoeringsplan zijn gericht op de drie aspecten uit de wegingsdriehoek: kosten beheersen; dienstverlening op peil houden en duurzaamheid. Daarbij opgemerkt dat sommige activiteiten bijdragen aan meerdere aspecten. We kijken daarbij ook naar slimme samenwerking en zogenaamde 'koppelkansen' bij de voorbereiding en uitvoering van de activiteiten. In het Uitvoeringsplan 2023-2026 leggen we vooral het accent op het in de hand houden van de kosten en het op peil houden van de dienstverlening.

In de Grondstoffenvisie staan ambities beschreven, met een brede circulaire en duurzaamheidsfocus. De raden hebben daarmee aangegeven duurzaamheid belangrijk te vinden. De ambities in de Grondstoffenvisie gaan veelal verder dan de aan de GAD overgedragen taken op het gebied van 'afval- en grondstoffenbeheer'. Zo zijn er in de Grondstoffenvisie 'koppelkansen' opgenomen op het gebied van materialen en producten hergebruiken en het creëren van werkgelegenheid, waarbij de samenwerking met partners centraal staat. Deze ambities vallen weliswaar buiten het directe speelveld van GAD, maar kunnen door de Regio samen met gemeenten en andere stakeholders opgepakt en vertaald worden naar voorstellen voor een aanpak. Daar waar GAD voor de betreffende verdergaande ambities een partner is, wordt zij graag betrokken om een bijdrage te leveren, mits daarvoor ook middelen en capaciteit beschikbaar zijn of komen.

In dit Uitvoeringsplan zijn activiteiten opgenomen, die direct raken aan de reguliere uitvoeringswerkzaamheden rondom de inzameling van het huishoudelijk afval inclusief de scheidingstations en het overslagstation in de regio. Daarmee heeft het Uitvoeringsplan ook invloed op de 117.000 huishoudens in de regio, die zijn aangesloten en gebruik maken van de GAD inzamel- en aanbiedstructuur. Communicatie en participatie is een belangrijk doorsnijdend thema dat met alle activiteiten verbonden is.

2.1 Kosten inzameling en verwerking beheersen

De komende jaren investeren we alleen in nieuwe inzamelsystematiek of afvalstromen als er duidelijkheid is over de milieuprestaties, kosten, de bijdrage aan de dienstverlening en landelijke ontwikkelingen zoals de afspraken in het kader van producentenverantwoordelijkheid. Investeren in laagwaardige recycling doen we alleen in uitzonderlijke gevallen, zoals landelijke pilots en/of als het bedrijfsleven daartoe het initiatief neemt. Initiatieven die passen binnen de begroting en een meerwaarde zijn voor de dienstverlening of milieuprestaties kunnen worden doorgezet. Daar waar dit leidt tot hogere kosten zullen deze initiatieven middels een afweging worden voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur en indien noodzakelijk aan de gemeenten.

De komende jaren staat de GAD voor grote opgaven zoals de (her)ontwikkeling van scheidingsstations, het overslagstation Crailoo, de herhuisvesting van het GAD hoofdkantoor en de remise voor de GAD-voertuigen. GAD gaat haar bedrijfsvoering verder automatiseren en de grote hoeveelheden data beschikbaar maken voor analyses op het gebied van optimalisering routes, inzet personeel en materieel, veiligheid en arbo, maar ook voor verbeteren van haar dienstverlening. Door het inzetten van onder andere power BI wil de GAD in de komende jaren nauwkeuriger kunnen sturen op onder andere de kosten. Vanuit het oogpunt van kostenbeheersing onderzoeken we de mogelijkheden voor slimme verbindingen en samenwerkingen met gemeenten en aan de regio verbonden partijen, bijvoorbeeld op het gebied van ruimtegebruik.

De kosten en baten samenhangend met het inzamelen, opslaan en verwerken van afval en grondstoffen en de organisatie daarvan zijn toetsbaar aan de hand van jaarrekening, begrotingscyclus en jaarlijks uitgevoerde landelijke benchmark. In de benchmark worden naast kosten, ook de prestaties op het gebied van dienstverlening en duurzaamheid vergeleken met andere gemeenten en regio's. De kosten voor de GAD worden als totaliteit in de jaarbegroting bekeken en integraal afgewogen.

2.2 Dienstverlening inwoners op peil

We willen de inwoners goede gelegenheid blijven bieden om hun afval en grondstoffen aan te bieden. Dit geldt voor de aanbiedgelegenheid aan huis, in de wijk en op de verschillende scheidingsstations in de regio. Samen met gemeenten en inwoners werken we aan een schone aanbiedgelegenheid.

Gelegenheid bieden om afval gescheiden aan te bieden is voor een aantal huishoudelijke afstromen verplicht. Er is echter ruimte voor gemeenten om ten aanzien van de dienstverlening voor bepaalde type bebouwing keuzes te maken vanuit kosten of duurzaamheidsoverwegingen. Nu 'bronscheiding' als doel op zich is losgelaten (zie Grondstoffenvisie), investeren we alleen nog in uitbreiding van de dienstverlening, als dit bijdraagt aan hoogwaardiger en duurzame verwerking en/ of kan tegen verantwoorde kosten.

We brengen in kaart wat inwoners en gemeenten belangrijk vinden in de dienstverlening, waar zij tegenaan lopen en waar maatwerk mogelijk en wenselijk is. Om de dienstverlening te meten zetten we de klanttevredenheidsonderzoeken iedere twee jaar voort.

2.3 Duurzaamheid

We zetten in op verduurzamen, daar waar we vanuit de eigen bedrijfsvoering invloed hebben. Zo kopen we steeds meer circulair en toekomstbestendig in en nemen we duurzaamheid mee in de aanstaande (her)ontwikkeling van onze accommodaties en het toekomstbestendig maken van ons wagenpark. Bij deze ontwikkelingen leggen we de verbinding met regionale ambities van gemeenten op het gebied van product en materiaal hergebruik, duurzame mobiliteit, energietransitie en circulaire bedrijvigheid (ambacht).

Door laagdrempelige aanbiedgelegenheid en communicatie zorgen we er samen met de inwoners voor dat waardevolle goed herbruikbare grondstoffen op de juiste wijze worden aangeboden en duurzaam kunnen worden verwerkt. Daarnaast voorkomen we dat deze waardevolle stromen vervuild raken met andere grondstoffen of afval. Gescheiden en de juiste manier aanbieden is ook belangrijk voor klein gevaarlijk afval, dat een risico vormt voor mens en milieu.

Met het oog op toekomstbestendige en veilige inzameling en verwerking zetten we samen met gemeenten (VNG en MRA) in op de lobby richting Rijk en Europa voor beter en veiliger ontworpen producten en materialen, zodat deze hoogwaardiger en duurzamer kunnen worden verwerkt. We staan open voor landelijke initiatieven vanuit producenten en het bedrijfsleven, in de ontwikkeling naar een circulaire toekomstbestendige economie.

Samen met gemeenten, inwoners en partners voorkomen we afval door verspilling tegen te gaan en werken we samen in initiatieven op het gebied van product en materialen hergebruik.

2.4 Koppelkansen

Het vraagstuk rondom de ontwikkelingen die samenhangen met de (her)ontwikkeling van verschillende GAD-inrichtingen in de regio, is een regionale opgave van GAD én regiogemeenten samen.

De beweging die op verschillende inrichtingen van de GAD ontstaat, biedt mogelijk kansen voor gemeenten en regio-verbonden partijen om opgaven te koppelen en nieuwe slimme verbindingen te leggen. Gedacht wordt daarbij aan gedeelde vraagstukken zoals op het gebied van ruimtegebruik, logistiek, op- en overslag, mobiliteit, werkgelegenheid, bedrijvigheid, energietransitie en circulaire ambities op het gebied van materiaal en product hergebruik. Vanuit de reguliere werkzaamheden rondom de inzameling van afval en grondstoffen haakt de GAD aan op 'circulaire' initiatieven van gemeenten, ondernemers, verenigingen en wijkbewoners. Met deze samenwerkingen dragen we bij aan de doelstellingen die samenhangen met bewustwording van de impact van afval in het algemeen en veilige en schone inzameling in buurten en de wijk.

Met lokale makers en andere circulaire initiatiefnemers participeren we in verkenningen naar de mogelijkheden voor het beter en meer benutten van herbruikbare producten en materialen, 'circulaire ambacht' en ketensamenwerking in de regio.

2.5 Communicatie en participatie

De inzet van communicatie richt zich op het uitdragen, uitleggen en bewerkstelligen van onze doelstellingen. Campagnematig richten wij ons op preventie en het verbeteren van de kwaliteit van de verschillende grondstoffenstromen. Daarnaast richten wij ons op het tijdig en correct informeren over onze dienstverlening.

De inzet van afvalcoaches en voorlichting door Toezicht en Handhaving hoort daarbij.

We zetten diverse middelen in om zoveel mogelijk verschillende doelgroepen te bereiken. Onze eigen app, website en sociale media, maar ook regionale bladen, zowel online als print. Verder kunnen wij dit uitbreiden met een maatgerichte wijkaanpak door gerichte berichtgeving aan huis. In de (maatwerk)projecten gaan we de verbinding zoeken met inwoners, gemeenten en andere stakeholders om samen resultaten boeken op duurzaamheid en schoonbeleving.

Om onze zichtbaarheid te vergroten hebben wij het mobiele scheidingsstation en de promotie bus. Vanuit deze middelen leggen we de verbinding met inwoners op buurt en wijkniveau. We zoeken daarbij aansluiting op bestaande wijkinitiatieven of zoeken de samenwerking om nieuwe initiatieven te ontplooiën. Dat kan vanuit het thema afval, maar ook in aansluiting op andere duurzaamheidsopgaven van gemeenten zoals schoon, gezondheid, klimaatadaptatie en circulaire economie.

3. DE ACTIVITEITEN

In dit deel van het Uitvoeringsplan zijn de aspecten kosten, dienstverlening, duurzaamheid en koppelkansen uit hoofdstuk 2 vertaald naar activiteiten en projecten.

3.1 Kosten inzameling en verwerking beheersen

3.1.1 Adviesvorming ten aanzien de wijze waarop PMD wordt ingezameld (gescheiden inzamelen PMD of via restafval of anders).

In 2020 en 2021 heeft de Regio een afweging gemaakt voor de inzameling van PMD op dienstverlening, duurzaamheid en kosten. Het is verplicht om PMD te scheiden, echter bronscheiding is geen plicht. Inmiddels zijn er diverse verwerkers in Nederland die PMD uit het restafval kunnen sorteren (nascheiden) op een vergelijkbare wijze kunnen laten verwerken als PMD uit bronscheiding.

Onderzoek toont aan dat overgaan op nascheiding in Gooi en Vechtstreek op dit moment duurder is dan voortzetten van het huidige systeem met bronscheiding. Dit heeft te maken met het landelijke vergoedingensysteem vanuit de producentenverantwoordelijkheid en de hoge mate van bronscheiding die Gooi en Vechtstreek nu heeft. Daarom is in 2021 in het AB van de Regio besloten om in 2023 de afweging van bron- en nascheiding PMD opnieuw te maken op basis van alle relevante informatie die dan voorhanden is. Dit vooruitlopend op het aflopen van het huidige verwerkingscontract voor restafval in medio 2026.

3.1.2 Invoering tarifiering haalservice groot huishoudelijk afval en puin en bouw/sloopafval scheidingstation

De GAD ontvangt jaarlijks 30.000 verzoeken voor het ophalen van grof huishoudelijk afval. Deze dienstverlening is gratis in Gooi en Vechtstreek. Dit ten opzichte van meer dan 600.000 bezoekers per scheidingstations per jaar. Daarnaast is het ophalen van GHA een dure service waar een klein deel van de inwoners gebruik van maakt, terwijl dit drukt op de totale kosten van afvalinzameling en dus de afvalstoffenheffing. Veel gemeenten in Nederland hebben deze dienstverlening inmiddels afgeschaft of hebben gekozen voor een tarief voor het ophalen van grof huishoudelijk afval. Dit laatste is ook waarop de GAD in de komende jaren gaat inzetten. B brengen blijft gratis, grof afval ophalen blijft, maar daar komt een (start)tarief voor.

Puin- en bouwafval is geen huishoudelijk afval. De GAD zamelt het puin- en bouwafval in om illegale stort te voorkomen en inwoners een laagdrempelige service te bieden. Om deze service in de toekomst te kunnen blijven bieden, gaat GAD een kostendekkend tarief voor het storten van het puin- en bouwafval op de scheidingstations invoeren. Het gaat jaarlijks om meer dan 6000 ton puin wat wordt gebracht (afkomstig van verbouwingen e.d.). Om dit te kunnen realiseren zullen wij de scheidingstations moeten aanpassen met een toegangscontrole en betalingssysteem. Deze controle aan de poort zorgt er tevens voor dat oneigenlijk gebruik (inwoners uit niet regiogemeenten en (kleine) bedrijven die gebruik maken van de scheidingstations) tegen gegaan kan worden.

Er is kans op een mogelijke toename van dumpingen van grof huishoudelijk afval en puin als gevolg van deze tarifiering. Gedurende de invoering wordt er door de GAD extra inzet gepleegd op voorlichting en toezicht en handhaving.

3.1.3 Onderzoek Herhuisvesting kantoor GAD

De kantoorfuncties op de Hoofdtlaan zijn enigszins gedateerd. Daarnaast is de naastgelegen remise te klein en leiden verkeersbewegingen van bezoekers en GAD-voertuigen tot overlast in de omgeving. Nu de remise en het scheidingstation mogelijk worden verplaatst, onderzoeken we ook de mogelijkheden voor een alternatieve locatie voor het hoofdkantoor. Onderzocht wordt onder andere of de huidige kantoorfunctie van de GAD (exclusief de directe uitvoering) kan worden gehuisvest op het kantoor van de Regio (eigendom Regio). Dit is inclusief de bezoek- en/of publiekfuncties van de GAD. Dit laatste is o.a. wenselijk vanwege het voorkomen van leegstand inclusief de bijbehorende kosten. Daarnaast biedt de verplaatsing kansen voor andere regionale opgaven waar een vraag naar ruimte speelt. Voor de remise kijken we o.a. naar de overslaglocatie Crailoo en koppelkansen in kader duurzame ambities van gemeenten.

3.1.4 Stabiele planning met stabiele personeelsinvulling

Naar aanleiding van de bezuinigingsopgave in 2022 zijn de frequenties van de inzameling restafval en gfe+t aangepast. In 2023 gaan we middels een evaluatie bekijken wat de effecten van de maatregelen zijn geweest op de hoeveelheid ingezamelde grondstoffen, de kwaliteit van de grondstoffen, de kosten van inzet personeel en materieel en de dienstverlening. Hiermee kunnen we beter sturen op de opgave die er ligt, de vastgestelde begroting en de ontwikkelingen en wensen die er zijn.

3.1.5 Data gestuurde bedrijfsvoering

Om een stabiele planning te kunnen maken gaat de GAD de komende jaren verder inzetten op data-controle en analyse. Middels het ontwikkelen van dashboards, 'realtime' analyses van routes, inzet van personeel, digitaliseren van meldingen, maar ook de analyses voor de richtlijn fysieke belasting wil de GAD overzicht, rust, vernieuwing en verbetering door gaan voeren in haar bedrijfsvoering. Dit zal aan de voorkant een investering betekenen, maar door efficiency in de uitvoering en te kunnen acteren op werkelijkheid in plaats van gevoel zal dit snel tot een verdere besparing kunnen leiden op inzet van materieel en personeel.

3.2 Dienstverlening inwoners op peil

3.2.1 Optimaliseren inzamelvoorzieningen

(Ondergrondse) verzamelcontainers

De afgelopen jaren is ingezet op het optimaliseren van de inzamelvoorzieningen per type woongebied. Er is met de gemeenten een procedure afgestemd voor het aanwijzen van locaties voor ondergrondse inzamelvoorzieningen. De aanpak zal verder plaats vinden op de locaties in de gemeenten waar dit nog niet heeft plaatsgevonden. Dit vindt in nauwe samenwerking plaats met de betreffende gemeenten. Op een aantal locaties levert de GAD maatwerk bij herontwikkelingsprojecten in gemeenten op wijkniveau. Ook de participatie wordt dan in deze herontwikkeling geïntegreerd.

Om het positieve effect daarvan te behouden en te vergroten, blijven we inzetten op passende voorzieningen voor alle in te zamelen grondstoffen. Daarbij gaat het deels om vervanging van verouderde of onvolledige (ondergrondse) verzamelvoorzieningen in een aantal bestaande woongebieden, maar natuurlijk ook om het bieden van goede inzamelvoorzieningen in steeds meer nieuwbouwwijken en -buurten^{*)}. Gedurende de komende jaren zal de 'uitrol' van het vorige Uitvoeringsprogramma doorlopen en afgerond worden. Om alle woongebieden aan te sluiten op nieuwe voorzieningen wordt er rekening gehouden met de mogelijke uitkomst van de pmd-afweging. Het doorzetten van dit programma is belangrijk in kader van een efficiëntere inzameling en vervanging van verouderde inzamelstructuur.

Klikowissel

Inwoners mogen een kleine (140 ltr) kliko voor de verschillende grondstoffen om laten wisselen voor een grote (240 ltr). Veel inwoners maken echter nog geen gebruik van deze mogelijkheid. Daarom starten we campagnes om omwisselen van de kleine container te stimuleren. Vooral bij inzameling van papier en karton verwachten we hierdoor verbetering van kwaliteit van het aangeboden papier en vermindering van afval naast de container.

Textiel op afspraak

Sinds 1 juli 2021 is er een nieuwe partij voor het inzamelen en sorteren van het textiel. Met deze nieuwe partij creëren we meer werkgelegenheid en betere kwaliteit van het oude textiel. In 2022 zijn we gestopt met onze inzameling huis-aan-huis. Hiervoor is een inzameling op afspraak in de plaats gekomen. We rijden nu niet meer door de gehele regio, maar zeer gericht op werkelijke aanbod en datvoorkomt loze kilometers. Om de opbrengst te

Gfe+t, papier/karton, pmd, glas, textiel en restafval kunnen inwoners dicht bij huis gescheiden aanbieden om te laten ophalen door de GAD. Dat draagt bij aan een hoogwaardiger verwerking van deze afvalstromen. Daarbij gaat het om kliko's voor woningen met een eigen buitenruimte (laagbouw en beneden-appartementen) en ondergrondse en bovengrondse containers voor gebruik door meerdere huishoudens (woningen zonder of met heel beperkte eigen buitenruimte, zoals hoogbouw en stads- en dorpscentra). Voor een efficiënte inzameling is de samenstelling van een woongebied leidend voor welke inzamelvoorziening wordt verstrekt.

verhogen en zo meer textiel een tweede leven te geven, gaan we extra bekendheid geven aan het ophalen op afspraak.

**) Naar aanleiding van de nieuwe afweging pmd in 2023/2024, wordt er met het plaatsen van nieuwe pmd containers rekening gehouden met de aantallen en volume.*

3.2.2 Onderzoek nieuwe locatie scheidingsstation Gooise Meren

De GAD staat voor een hoge standaard van de dienstverlening en goede bereikbaarheid als het gaat om de scheidingsstations in de regio. De komende periode onderzoekt de Regio samen met gemeenten en verbonden partijen of er koppelkansen zijn bij de (her)ontwikkeling van scheidingstations. Bijvoorbeeld op het gebied van ruimtegebruik voor gemeentelijke beheertaken zoals op- en overslag, mobiliteit en vormen van circulaire bedrijvigheid, zoals materialen kringloop.

We beginnen met een onderzoek naar het upgraden en verplaatsen van de brengfaciliteit in Bussum, Gooise Meren. De aanpak van het brengstation in Gooise Meren is onderdeel van de regionale aanbodstructuur voor grof huishoudelijk afval en chemisch afval. Op termijn kijken we ook naar de andere scheidingsstations in de regionale context en koppelkansen.

Het scheidingsstation Bussum voor grond- en afvalstoffen voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd. Daarnaast is er binnen de gemeente Gooise Meren al langer een politiek bestuurlijke wens om over te gaan tot uitplaatsen van de GAD-locatie aan de Hooftlaan. Dit vanwege de vele binnenstedelijke verkeersbewegingen (vuilniswagens, vrachtverkeer en personenverkeer)

Grof huishoudelijk afval
Met meer dan 25% van al het geproduceerde afval van huishoudens vormt grof huishoudelijk afval een substantieel deel van het afval. Deze categorie omvat een verzameling van verschillende deelstromen. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om grof tuinafval, afgedankte apparaten, matrassen, puin en hout. Hier zijn diverse ontwikkelingen mogelijk om de verwerking van een grondstof te verbeteren (R-ladder).

3.2.3 Schoon en netjes: aanpak bijplaatsingen rondom ondergrondse verzamelcontainers

De activiteiten Containertuintjes, Container schoon en heel en dynamisch inzamelen zijn (mede) gericht op het tegengaan van los afval naast kliko's en containers. In nauwe samenwerking met gemeenten (handhaving, communicatie, openbare ruimte) werken we vanuit een wijkgerichte aanpak aan het verminderen van deze 'bijplaatsingen'

Dynamisch inzamelen

Ondergrondse containers in de regio zijn de afgelopen jaren voorzien van vulgraadsensoren, het inregelen van de bijbehorende software is een continu proces. Door deze sensoren is op afstand te zien wanneer een container een bepaalde vulgraad heeft bereikt. Op basis van die informatie gaan we 'dynamisch inzamelen': de route van de inzamelvoertuigen wordt bepaald door hoe vol de containers zijn. Ook bij het legen van de kliko's gaan we dynamische inzamelen. Door software te gebruiken voor het monitoren van de ritten kunnen de inzamelvoertuigen efficiënter worden ingezet. Zo kunnen we binnen het kader van de vastgestelde inzameldagen de inzet beter afstemmen op het werkelijke aanbod van kliko's en op het aanbod in de verschillende seizoenen.

Op initiatief van de ondernemers en gemeente Hilversum zijn in mei 2022 containertuintjes geplaatst op drie locaties in de Gijsbrecht van Amstelstraat. Gemeente Hilversum is eigenaar van de containertuintjes. De jongeren van dagbesteding Gijs en Brechtje zorgen samen met hun begeleiders voor het onderhoud van de tuintjes. Daarnaast hebben een aantal winkels en bewoners de tuintjes geadopteerd. Zij houden een oogje in het zeil en melden zo nodig acties en punten bij de werkgroep Containertuintjes De Gijsbrecht. Ook Versa Welzijn, Noorderwind en Cityguard participeren in dit project.

Dynamisch inzamelen zorgt voor een schoner straatbeeld, omdat we een van de oorzaken (volle containers) van het plaatsen van afval naast de containers en kliko's wegnemen. Ook draagt het bij aan een efficiëntere inzet van voertuigen en medewerkers en vermindert het 'loze' kilometers.

3.2.4 Voorlichting en Handhaving

Het creëren van een schoner straatbeeld heeft enerzijds te maken met het op tijd ledigen en onderhoud van de containers e.d. De andere belangrijke pijler van bijplaatsingen is het gedrag van de inwoner. In kopje 3.2.3 wordt de aanpak voor tegen gaan van bijplaatsingen besproken. Door in te zetten op voorlichting en uiteindelijk handhaving kan dit gedrag worden veranderd. De huidige wijze van strafrechtelijk handhaven is een lang en moeizaam proces. Door over te gaan naar bestuurlijk handhaven op bijplaatsingen kan er sneller worden gehandhaafd, minder administratieve last van het handhavingsproces. Daarnaast zijn de inkomsten van deze boetes voor de gemeenten/ GAD waardoor de extra kosten voor het opruimen van de bijplaatsingen bekostigd kunnen worden. Vanaf 2023 zal de GAD een traject op starten om de mogelijkheden en de voorwaarden te inventariseren om eventueel over te gaan op bestuurlijk handhaven. Het proces van handhaven en opruimen van bijplaatsingen is een aandachtspunt bij het aanpassen van deze procedure.

3.3 Duurzaamheid

3.3.1 Campagne verbeteren resultaten Gfe+t-afval

Om te zorgen voor minder Gfe+t-afval en te zorgen dat dit niet meer bij het restafval wordt gedaan, starten we een campagne, waarin voedselverspilling centraal staat. Zo zal het gaan om keukenafval en etensresten.

De campagne is ook gericht op het voorkomen dat de Gfe+t vervuild raakt door ander afval. Waar mogelijk en zinvol sluiten we aan bij lokale initiatieven op gebied van voedselpreventie en landelijke campagnes, zoals de Nationale compostdag.

Ongeveer veertig procent van het restafval bestaat nog uit gfe+t (sorteeranalyse 2021). Onderzoek van Milieu Centraal laat bovendien zien dat 9 procent van ons eten jaarlijks ongebruikt verdwijnt in de (rest)afvalbak. In de regio Gooi en Vechtstreek komt dat neer op 8,5 miljoen kilo voedsel per jaar; ruim 34 kilo per persoon. Wanneer al het gfe+t in de regio in de juiste bak gaat (ong. 40% van het restafval) kan dat een besparing opleveren aan afvalstoffenbelasting voor het verbranden van restafval van ongeveer €500.000 per jaar.

3.3.2 Deelname in ketenprojecten met gemeenten/ partners op gebied van product en materiaal hergebruik ('circulaire ambacht')

Als vervolg op de opgedane ervaringen met pilots rondom product en materiaal hergebruik (kringloopwaardetas en herbruikbaar hout), neemt de GAD deel aan de samenwerking op het gebied van het 'circulaire ambacht' met verschillende partners in de regio.

De komende periode richt deze samenwerking, waarbij gebruik wordt gemaakt van producten en materialen van de GAD, zich op het oprichten van een makerscollectief in de regio, het realiseren van een centrum voor circulaire activiteiten, acties rondom circulariteit in de wijk/buurt met inwoners en specifieke ketenaanpakken zoals de houtstroom.

3.3.3 Lobby i.s.m. MRA, VNG, NVRD t.a.v. uitbreiden producenten verantwoordelijkheid en toekomstbestendig ontwerp consumptiegoederen

Voor een groeiend aantal huishoudelijke afvalstromen geldt inmiddels een systeem van Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (UPV). De introductie hiervan is bedoeld om het efficiënte gebruik van grondstoffen gedurende de hele levenscyclus van de goederen, inclusief reparatie, hergebruik, reductie en recycling van grondstoffen te stimuleren.

Samen met gemeenten en partners als VNG en MRA zetten we in op de lobby richting Rijk en EU voor verdere uitbreiding van producentenverantwoordelijkheid (UPV) voor consumptiegoederen en verpakkingen, daar waar het de verwijderingskosten en de milieuprestaties betreft. Veel laagwaardig en niet-herbruikbaar materiaal komt na gebruik in het huishoudelijk afval of de openbare ruimte terecht.

3.3.4 Duurzaam wagenpark

We onderzoeken of we ons wagenpark verder kunnen verduurzamen door over te gaan op elektrische

voertuigen en of we op kortere termijn gebruik kunnen gaan maken van HVO-diesel (gemaakt van afgewerkte plantaardige oliën en restafval zoals dierlijke vetten). Dit zorgt voor schoner rijden (minder uitstoot). De aanbesteding voor HVO en eigen tankvoorzieningen koppelen we aan de herontwikkeling van onze accommodaties. Vanuit regionale en gemeentelijke ambities op bijvoorbeeld het gebied van duurzame mobiliteit en logistiek, zoeken we in de aanpak de verbinding met gemeenten. Zie ook hieronder 3.4.1 'koppelkansen'.

3.4 Koppelkansen

3.4.1 Verkenning koppelkansen ontwikkelingen GAD-afvalinfrastructuur

Voor het verkennen van de mogelijkheden rondom locaties van de GAD en de invulling daarvan is het goed om regionaal, samen met gemeenten te kijken naar welke opgaven er zijn en waar ruimtelijke uitruil-, verplaatsing- en koppelkansen liggen.

Er zijn relatief weinig locaties in de regio geschikt voor een benodigde milieucategorie. Een eerste stap is om deze te verkennen. Een volgende stap is om te kijken naar koppelkansen op andere beleidsvelden met een ruimtelijke impact. Dit is noodzakelijk omdat ruimte schaars is in onze regio, er kunnen verschillende ontwikkelijnen worden uitgewerkt.

Gecombineerde functionaliteiten

We brengen samen met gemeenten en andere verbonden partijen de kansen in beeld die de (her)ontwikkeling van diverse locaties van de GAD biedt. Het gaat daarbij met name om de scheidingstations en het overslagstation. In het kader van efficiënt ruimtegebruik, kosten beheersen en de toekomstbestendigheid van nieuwe en bestaande inrichtingen kan daarbij worden gedacht aan het uitbreiden van de functionaliteit. Zo zijn er mogelijk slimme combinaties te bedenken waarbij een scheidingsstation samengaat met gemeentelijke beheertaken zoals op- en overslag. Ook andere slimme verbindingen zijn denkbaar. Bijvoorbeeld waar het gaat om het stallen van voertuigen, de energie- en brandstofvoorziening, kringloopbedrijvigheid en andere vormen van circulaire bedrijvigheid, zoals bijvoorbeeld het bewerken van (stam)hout.

Ekoparken

Er zijn veel voorbeelden van koppelingen van functies. Voorbeelden zijn duurzaamheidspleinen en ekoparken waar verschillende onderdelen zoals een scheidingsstation, kringloop, een werkplaats, 2e kans bouwmaterialendepot, een educatieruimte zijn samengebracht op één locatie.

Duurzaam transport/ hubs

Hoe verminderen we het aantal verkeersbewegingen dat samenhangt met onze operaties in de binnenstedelijke omgeving en hoe maken we onze voertuigen duurzamer.

De duurzame ontwikkeling van het GAD-wagenpark kan als katalysator werken voor duurzame mobiliteit en logistiek in de regio. De GAD heeft de grootste vloot van zwaardere voertuigen in de regio en kan hierbij een voortrekkersrol vervullen. Bijvoorbeeld in de transitie naar zero emissie of als tussenstap een schonere brandstof als HVO100 of waterstof. Er liggen kansen voor samenwerking tussen het gemeentelijke en regionale wagenpark. Waar mogelijk kunnen andere organisaties aanhaken.

De huidige en nieuwe GAD-inrichtingen kunnen mogelijk een rol spelen in de ambities van de Regionale Uitvoeringsagenda Stadslogistiek (RUAS). Bijvoorbeeld een of meerdere GAD-locaties als logistiek overslagpunt buiten de stads/dorpskern met daaraan verbonden laadpunten gericht op logistiek. Regionaal is er de ambitie om vervuilend vrachtverkeer naar het centrum te vervangen door slimme en schone 'last-mile' oplossingen. Goederen worden daarbij gebundeld op logistieke hubs aan de rand van de stad, en gaan met schone en volgeladen voertuigen de stad in. Dit werkt als de er daarvoor locaties buiten het stedelijk gebied worden ontwikkeld.

Het is belangrijk om de verschillende opgaven uit het Uitvoeringsprogramma fysiek domein 2022-2026 te betrekken bij de GAD-locatie ontwikkelingen en de ambities op het gebied van duurzame mobiliteit, ruimtegebruik en circulaire economie van gemeenten in kaart te brengen. En te zoeken naar slimme verbindingen.

3.4.2 Circulaire (duurzame) wijkacties i.s.m. gemeenten en partners

Regio onderzoekt samen met GAD, GGD, gemeenten en andere partijen de kansen voor het samen optrekken in een wijkgerichte aanpak, waar verschillende duurzaamheidsthema's (milieu, gezondheid, groen, biodiversiteit, klimaat, energie) samenkomen.

De GAD wil graag met partners en inwoners bijdragen aan een veilige, leefbare en nette wijk. De kennis van de GAD over afval, hergebruik, vervuiling, milieu en dumpingen e.d. kan daarbij worden ingezet. Vanuit de GAD denken we aan acties in de buurt rondom opruimen (omgeving en thuis), reparatie en kringloopacties, voorlichting over chemisch en gevaarlijk afval in huis en bijvoorbeeld 'steenbreek', waarbij bestrating in tuinen wordt vervangen door groene beplanting. Door duurzame initiatieven, aanpakken en acties van gemeenten en andere maatschappelijke organisaties te koppelen ontstaat er een win-win. De 'circulaire' wijkaanpak is ook opgenomen in het Regionale uitvoeringsprogramma Fysiek domein, en één van de speerpunten in het project 'circulaire ambacht', waarvoor door het Rijk subsidie is verleend.

3.4.3 Pilots alternatieven (voormalige OPK inzamelende verenigingen)

Op 8 juli 2021 heeft het Algemeen Bestuur van de Regio besloten over een aantal noodzakelijke bezuinigingsmaatregelen bij de GAD. Het stoppen van het ophalen van het oud papier en karton (OPK) door verenigingen is een van de maatregelen. Het betekent echter niet dat de financiële bijdrage zomaar stopt. Verenigingen hebben een compensatie toegekend gekregen ter waarde van 3 jaar inzameling. Het Algemeen Bestuur heeft gevraagd aan de GAD en de gemeenten om in de komende jaren te onderzoeken of er alternatieve werkzaamheden voor betrokken organisaties zijn en hiervoor een concreet plan te maken. Deze alternatieve werkzaamheden liggen in de lijn met de Grondstoffenvisie en dit Uitvoeringsplan. Gedacht kan worden aan; zwerfafval opruimen; educatie op scholen; deelname aan wijkacties; inzamelacties organiseren van bijvoorbeeld elektrische apparaten of herbruikbaar hout of Kerstbomen; of het verspreiden van informatie in de omgeving. Activiteiten moeten budgetneutraal zijn. Met andere woorden het moet een vervanging zijn van werkzaamheden die anders door de GAD of gemeenten ook gebeuren.

3.4.4 Samenwerking met economie

Om inwoners, ondernemers en andere partijen bewuster te laten worden over de mogelijkheden, kansen en verplichtingen van circulaire economie wordt er in de komende jaren door de GAD, Regio Gooi en Vechtstreek en gemeenten samengewerkt met lokale ondernemers en initiatiefnemers. Samen gaan wij op zoek circulaire projecten op het gebied van lokale verwerking van producten en materialen en verduurzaming van de regio.

4. DE PLANNING 2023- 2025

	2023		2024		2025	
	1 ^e half jaar	2 ^e half jaar	1 ^e half jaar	2 ^e half jaar	1 ^e half jaar	2 ^e half jaar
Bespreken en vaststellen uitvoeringsplan huishoudelijk afval	*					
Evaluëren Uitvoeringsplan GAD					*	
GAD-meter/ benchmark	*		*		*	
Activiteiten inzameling en verwerking						
Afweging PMD (bron en nascheiding)			*	*		
Tarifieren halen van Grof Huishoudelijk Afval						
Tarifieren en puin en bouwafval op scheidingsstations						
Optimaliseren inzamelvoorzieningen						
Aanpak bij-plaatsingen						
Voorlichting en handhaving						
Campagne gfe +t						
Deelname in ketenproject (circulaire ambacht)						
Lobby MRA, VNG, NVRD						
Circulaire (duurzame) wijkacties i.s.m. gemeenten						
Pilots alternatieve inzet Verenigingen OPK (Oud Papier en Karton)						
Activiteiten ontwikkelen accommodaties						
Onderzoek nieuwe locatie scheidingsstation Gooise Meren						
Onderzoek kantoor Hooftlaan						
Onderzoek remise voertuigen						
Onderzoek inrichting Crailoo						
Verkenning koppelkansen afvalinfrastructuur						

Activiteiten procesmatige optimalisatie bedrijfsvoering	
Stabiele planning en inzet personeel en materieel	
Data gestuurde bedrijfsvoering	
Duurzaam wagenpark	

Legenda

	Voorbereiding en onderzoek
	Besluit AB/ * delen met gemeenteraad
	Uitvoering
	Uitvoering gekoppeld aan ander proces
	Evaluatie
	Delen evaluatie/ * delen met gemeenteraad

5. MONITORING EN EVALUATIE

Dit plan is niet in beton gegoten. In de praktijk kan gaandeweg blijken dat aanpassing van activiteiten of andere activiteiten ook of beter bijdragen aan bereiken van onze doelen. Om dat te bepalen, is goede monitoring en evaluatie van belang. Levert een activiteit het gewenste of verwachte resultaat? Hoe komt dat? Zijn er onbedoelde bijeffecten? Draagt een activiteit daadwerkelijk bij aan het behalen van de doelen? Daarnaast kunnen ontwikkelingen in het landelijk beleid en bijvoorbeeld de grondstoffenmarkt aanleiding zijn om de koers te wijzigen.

Monitoren en (tussentijds) evalueren doen we onder meer aan de hand van de ervaringen in de praktijk. We kijken naar kosten en de voortgang en resultaten op het gebied van de dienstverlening en duurzaamheid. Op basis daarvan sturen we waar nodig tussentijds bij. Succes- en leerpunten benutten we in het vervolg van de activiteiten en voor nieuwe activiteiten.

Gedurende de looptijd van het uitvoeringsprogramma evalueren we iedere twee jaar de voortgang van de activiteiten en rapporteren we daarover in het eerste kwartaal. Daarnaast berichten we jaarlijks rond april over de voortgang via de GAD-meter. In de GAD-meter wordt ook over de reguliere werkzaamheden gerapporteerd, zoals de prestaties op het gebied van ingezamelde (en bespaarde) hoeveelheden afval en grondstoffen. Inzicht in hoe inwoners de activiteiten ervaren en welke invloed dat heeft op de tevredenheid over onze dienstverlening, vergaren we via een tweejaarlijks tevredenheidsonderzoek onder inwoners.

Elke twee jaar wordt er een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. In 2021 scoorde de GAD voor de klanttevredenheid een 7.7. Jaarlijks neemt de GAD deel aan een benchmark georganiseerd door Rijkswaterstaat. Ten opzichte van andere inzamelaars handhaaft de GAD op de vier prestatiegebieden (milieu, kosten, dienstverlening en regie) zich als goede middenmoter.

6. FINANCIËLE PARAGRAAF

6.1 De reguliere exploitatie/dienstverlening

Het uitgangspunt is dat het GAD Uitvoeringsplan wordt uitgevoerd binnen de financiële kaders van de programmabegroting van de Regio Gooi en Vechtstreek. In 2023 betrof het programmaonderdeel GAD ongeveer 33 miljoen euro (zie bijlage 3. begroting programmaonderdeel GAD). Deze begroting wordt uiteraard jaarlijks geactualiseerd.

Uitvoeren binnen de financiële kaders is ook de belangrijkste reden om binnen dit uitvoeringsprogramma de financiële aspecten te accentueren. Tegelijkertijd is het opereren binnen een mondiale afval en grondstoffenmarkt minder stabiel als vanuit een financieel oogpunt (voorspelbaarheid) is gewenst. Hetzelfde geldt voor landelijke ontwikkelingen en Rijks transitie-ambities op het gebied van energie en circulaire economie.

Een ander financieel belangrijk aspect is dat het helder is welke financiële gevolgen de keuze 'voor of nascheiding' van PMD gaat opleveren. Door te investeren in een duurzame data gedreven bedrijfsvoering willen we tijdig en snel kunnen anticiperen op de financiële ontwikkelingen die op de GAD afkomen. Daarmee willen we tijdig ook onze gemeenteraden kunnen informeren. De pmd- afweging betekent mogelijk dat de manier van inzamelen wijzigt. Dit heeft ook invloed op de plaatsing van de ondergrondse containers en de bijbehorende investeringen. Op dit moment wordt hier bij plaatsingen al rekening mee gehouden.

Beleidsmatige keuzes rondom de aanpak van een afvalstroom hebben vrijwel altijd effect op de kosten, de dienstverlening aan de inwoners en de duurzaamheidsprestaties. Soms zal een keuze vooral bijdragen aan de ambitie op één aspect, maar veelal zal een afweging gemaakt moeten worden tussen verschillende aspecten en ambities. Vaak hangen verschillende aspecten samen. Zo leidt bijvoorbeeld de vermindering van de dienstverlening op het scheiden van Gfe+t afval tot een afname van de inzamelkosten, maar neemt ook de duurzaamheidsprestatie af doordat er minder Gfe+t afval wordt ingezameld, terwijl een toename van Gfe+t-afval in de restafvalstroom weer leidt tot hogere kosten.

Afwegingen die samenhangen met de activiteiten in het GAD Uitvoeringsplan die niet binnen de GAD programmabegroting passen, worden bestuurlijk afgestemd. Na bestuurlijke afstemming kunnen eventuele wijzigingen doorgevoerd worden in de planning van lopende programma's.

6.2 Accommodatie ontwikkelingen

Een ander belangrijk onderdeel van de financiële vraagstukken onder dit Uitvoeringsplan zijn de ontwikkelingen van de diverse locaties van de GAD. In dit uitvoeringsplan is hier de nodige aandacht voor. Voor de ontwikkelingen van de vastgoedlocaties wordt een separaat bestuurlijk traject gelopen per locatie. Hiervoor is gekozen omdat de vastgoedontwikkelingen sterk zijn gekoppeld aan de lokale gemeentelijke context. Naast lokale afwegingen speelt de regionale context en de gezamenlijke opgave. Zo is een efficiënte logistiek en overslag en een goede spreiding van de scheidingsstations in het belang van alle gemeenten.

Er wordt bij de accommodatie ontwikkelingen ook gekeken naar hoe de verschillende locaties toekomstbestendig kunnen worden ingericht. Het vergt een financiële investering die zich op termijn uitbetaalt in een efficiëntere verwerking van grondstoffen en het voorkomen van verspilling van herbruikbare materialen.

Met het oog op efficiënt ruimtegebruik, kostenbeheersing en het toekomstbestendig maken van de GAD-inrichtingen onderzoekt de Regio met gemeenten en regioverbonden partijen of samenwerking bij de (her)ontwikkeling van inrichtingen kansrijk is gelet op ruimtegebruik, materialen op- en overslag, duurzame mobiliteit, kringloop en andere vormen van circulaire bedrijvigheid.

In dat kader onderzoeken we ook in hoeverre we de dienstverlening kunnen koppelen met bijvoorbeeld praktijkgeschoolde werkgelegenheid. Uitgangspunt is om de realisatie zo dicht mogelijk bij de huidige kostenstructuur aan te laten sluiten.

Afhankelijk van de uitkomsten van verkenningen en de daadwerkelijke keuzes wordt ook een passende bijdrage verwacht van zowel medegebruikers als stakeholders. Binnen de verschillende scenario's zijn inhoudelijk keuzes te maken die direct van invloed zijn op de financiën. De huidige tendens is dat zowel afvalverwerkingskosten zullen stijgen, alsmede de inkomsten op grondstoffen zullen dalen. Mede gelet op deze verwachting dient het streven erop gericht te zijn om de kosten, die voortkomen uit de gewenste investeringen om de inzamel- en overslagstations te laten voldoen aan de huidige en toekomstige technische-, energie-, en gebruiks- en milieueisen, zoveel als mogelijk binnen de huidige financiële kaders vorm te geven.

CONCEPT

7. BIJLAGEN

1. Grondstoffenvisie
2. Uitvoeringsprogramma Fysiek Domein 2022-2026
3. Concern Programmabegroting: begroting programmaonderdeel GAD

Bovenstaande bijlagen zijn te downloaden via de website van de regio Gooi en Vechtstreek (www.regiogv.nl). Zie ook links hieronder.

Bijlage 3, het deel GAD van de Concern programmabegroting en de bijbehorende risicoparagraaf, is hieronder apart toegevoegd.

Bijlage 1 Grondstoffenvisie

https://www.regiogv.nl/wp-content/uploads/2021/10/Grondstoffenvisie_2021.pdf

Bijlage 2 Uitvoeringsprogramma Fysiek Domein 2022-2026

<https://www.regiogv.nl/wp-content/uploads/2022/06/17b-Uitvoeringsprogramma-FD-2022-2026-inventarisatie-reg-opgaven-1.pdf>

Bijlage 3 Programmabegroting Regio Gooi en Vechtstreek 2023-2026

<https://www.regiogv.nl/wp-content/uploads/2022/08/Programmabegroting-2023-2026.pdf>

Vervolg Bijlage 3: GAD deel programmabegroting 2023-2026

GAD

GAD staat voor grondstoffen- en afvalstoffendienst. De GAD is de uitvoeringsorganisatie voor het inzamelen van huishoudelijk afval. Dat doen wij voor 117.000 huishoudens. Bij de GAD werken zo'n 130 mensen. Chauffeurs, beladers, medewerkers op de scheidingstations, maar ook mensen die afvalbeleid maken, toezichthouders en handhavers, afvalcoaches en klantenservice. De GAD doet veel meer dan alleen het inzamelen van afval.

Algemeen

Taken

Taken	Blaricum	Eemnes	Gooise Meren	Hilversum	Huizen	Laren	Wijdmeren
Inzameling huishoudelijk afval	V		V	V	V	V	V
Exploitatie scheidingstations & overslagstation	V		V	V	V	V	V
Toezicht en handhaving	V		V	V	V	V	V
Grondstoffenbeheer	V		V	V	V	V	V

Dienstverleningsovereenkomst GAD Amsterdam-Weesp

De gemeente Amsterdam neemt voor het werkgebied Amsterdam-Weesp voor drie jaar de inzameling van huishoudelijk afval af bij de GAD. Daarmee is een gezamenlijke basis gelegd, waarmee een zorgvuldige overgang van de afvalinzameling naar Amsterdam en afbouw van de dienstverlening bij de Regio mogelijk wordt.

Beleidskader

- Kaderrichtlijn afvalstoffen 2018/851 EG
- Landelijk afvalbeheerplan (LAP3)
- Afvalstoffenverordening Gooi en Vechtstreek
- Grondstoffenvisie Gooi en Vechtstreek
- Uitvoeringsplan grondstoffenvisie

Ontwikkelingen

Bezuinigingsprogramma

De trend van stijgende kosten voor de inzameling, het transport en de verwerking van afval en een volatiele grondstoffenmarkt zet zich in 2023 waarschijnlijk voort. In samenwerking met de gemeenten voert de GAD in 2022 en 2023 maatregelen door om een verhoging van de gemeentelijke bijdrage (afvalstoffenheffing) zoveel als mogelijk te voorkomen. Het bezuinigingsprogramma wordt grotendeels in 2023 afgerond, waarmee de belangrijkste maatregelen zijn uitgevoerd. Vooralsnog is de verwachting dat bij ongewijzigd Rijksbeleid in 2023 geen aanvullende bezuinigingsmaatregelen nodig zijn. De gemeenten in de Gooi en Vechtstreek blijven in de lobby richting het Rijk inzetten op het vergroten van de producentenverantwoordelijkheid en een kostendekkende vergoeding voor afvalinzameling voor gemeenten.

Realiseren gescheiden afvalinzameling en aansluiten nieuwbouwlocaties

In 2023 wordt er een versnelling gemaakt in het realiseren van een gescheiden inzameling in een deel van de regio. Hiermee komt het investeringsprogramma 'Van Afval Naar Grondstof (VANG)' in een afrondende fase terecht en zal er een verschuivend effect optreden richting de realisatie van inzamelvoorzieningen bij nieuwe woningbouwlocaties. De verwachting is dat de groei van nieuwbouwlocaties een stijgende trend blijft vertonen met een steeds grotere impact op de organisatie van de GAD. Door de overname van de oud papier en karton inzameling zullen veel hoogbouwlocaties nog aangesloten gaan worden op de inzamelstructuur van oud papier.

Uitvoeringsplan huishoudelijk afval

Eind 2022 stelt het Regiobestuur in samenwerking met de gemeenten het uitvoeringsplan huishoudelijk afval vast. In 2023 wordt er gestart met het uitvoeringsplan, waarbij per grondstoffenstroom wordt gekeken naar een optimale balans tussen kwaliteit van dienstverlening

16

voor inwoners, een maatschappelijk aanvaardbare gemeentelijke bijdrage (afvalstoffenheffing) en winst voor milieu en klimaat. Zo start eind 2023 het besluitvormingsproces ten aanzien van het vervolg op de restafval- en PMD-contracten. Gemeenteraden krijgen door middel van een zienswijzeprocedure de gelegenheid hun inbreng te leveren. Verwachting is dat de besluitvorming in 2024 wordt afgerond, waarna de aanbesteding kan worden uitgevoerd (ingangsdatum nieuwe verwerkingscontracten per 1 juli 2026).

Huisvesting

Onderdeel van het regionale bezuinigingsprogramma is de huisvesting. Nu de erfpacht van het scheidings- en overslagstation Craillou is vastgelegd, kan gekeken worden naar een optimale mix in de huisvestingsfunctie van de GAD locatie Hooftlaan, het Regiokantoor in Bussum en het station Craillou. Daarbij worden ook de afronding van het VANG investeringsprogramma en de financiering van het Uitvoeringsplan huishoudelijk afval betrokken. Eind 2022 heeft het Regiobestuur een besluit genomen over de strategische koers ten aanzien van de huisvesting, zodat vanaf 2023 de implementatie kan starten.

Wat willen we bereiken?

Beleidsindicatoren	Realisatie '21	Streefwaarde '22	Streefwaarde '23
1. Hoeveelheid afval per inwoner	518 kg	500 kg	480 kg
2. Hoeveelheid restafval per inwoner	169 kg	160 kg	150 kg
3. Afvalscheidingspercentage	67,4%	73%	75%
4. Klanttevredenheid	7,7	7,7	7,7

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestatie-indicatoren	Kengetal '21	Kengetal '22	Kengetal '23
1. Aantal huishoudens (incl. Weesp)	116.862	117.000	117.500
2. Aantal meldingen	53/1000	13/1000	15/1000
3. Aantal meldingen handhaving	8.309	7.000	8.000
4. Aantal bezoekers scheidingsstations	634.173	642.000	645.000
5. Aantal aansluitingen nieuwbouwlocaties	+0,8%	+1,0%	+1,5%
6. Aantal contracten grondstoffenstromen	20	22	24

Begroting

Bedragen x € 1.000

	Prognose realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten							
Personele lasten	8.915	8.486	9.124	9.316	9.275	9.234	9.234
Kapitaallasten	2.511	4.202	4.558	4.509	4.530	4.362	4.411
Materiële lasten	16.496	16.859	16.022	16.593	16.593	16.491	16.491
Vennootschapsbelasting	0	8	8	8	8	8	8
Overhead primair proces	957	868	868	886	886	886	886
Overhead Regio	2.022	1.991	1.991	2.246	2.269	2.268	2.230
Dotatie voorziening	0	10	10	0	0	0	0
Totaal lasten	30.900	32.423	32.555	33.558	33.561	33.250	33.261
Baten							
Gemeentelijke bijdrage	-25.023	-25.914	-25.886	-26.709	-26.711	-26.422	-26.433
Centrumgemeentebijdrage	0	0	0	0	0	0	0
Rijksbijdrage	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen derden	0	-2.125	-2.257	-2.262	-2.262	-2.262	-2.262
Overige baten	-5.783	-4.384	-4.412	-4.587	-4.588	-4.566	-4.566
Totaal baten	-30.805	-32.423	-32.555	-33.558	-33.561	-33.250	-33.261
Lasten	30.900	32.423	32.555	33.558	33.561	33.250	33.261
Baten	-30.805	-32.423	-32.555	-33.558	-33.561	-33.250	-33.261
Lasten minus baten	95	0	0	0	0	0	0
Reserves							
Dotaties	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0	0	0
Saldo	95	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Lasten

De extra lasten in 2023 komen hoofdzakelijk voort uit de indexaties van lonen en prijzen en een actualisatie van de inwoneraantallen.

Baten

De grondstoffenmarkt is zeer volatiel. Zo was 2021 het jaar met de zowel de hoogste als de laagste prijs voor oud papier en karton. Het is daarom zeer lastig op dit moment een goede voorspelling te doen voor 2023. In de begroting zijn de huidige tarieven voor grondstoffen doorgezet naar 2023.

Onderdeel van het bezuinigingsprogramma is de invoering van tarieven voor bouw- en sloopafval. In 2023 voert de GAD de bezuiniging door, waarmee extra inkomsten op deze grondstoffenstromen worden gerealiseerd.

Risicoprofiel

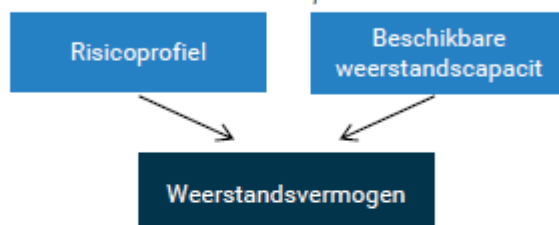
Het totale risicoprofiel wordt op basis van bovenstaand bepaald op € 1.460.000.

#	Status	Risico	Geschat financieel risico	Kans op voordoen	Financieel effect	
1	G	ALG	Ontwikkeling loonkosten	370.000	20%	74.000
2	G	ALG	Ontwikkeling pensioenkosten	200.000	25%	50.000
3	G	ALG	Arbeidsgerelateerde kosten	250.000	25%	62.500
4	G	ALG	Ontwikkeling materiële kosten	376.000	50%	188.000
5	G	ALG	Privacy en gegevensbescherming	250.000	30%	75.000
6	G	ALG	Investerings vervanging ICT en thuiswerken	325.000	40%	130.000
7	G	ALG	Uitval ICT voorzieningen agv informatiebeveiligingsrisico's	750.000	25%	187.500
8	G	ALG	Leegstand Burgemeester de Bordes	300.000	30%	90.000
9	O	IC	Uitval van systemen (DLP)	150.000	10%	15.000
10	O	IC	Aanvullende maatregelen digitaal leefplein	60.000	30%	18.000
11	O	GAD	Vergoedingen Afvalfonds	160.000	25%	40.000
12	G	GAD	Ontwikkeling verwerkingstarieven recyclingscomponenten	1.000.000	45%	450.000
13	N	GAD	Effecten Corona	100.000	25%	25.000
14	N	RBL	Verlies of vermindering van VSV-middelen	275.000	20%	55.000
Totaal risicoprofiel					1.460.000	

Weerstandsvermogen

Nu het risicoprofiel bekend is kan een relatie worden gelegd tussen de gekwantificeerde risico's en de beschikbare weerstandscapaciteit.

Relatie risico's weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen kan gemeten worden als de verhouding tussen de weerstandscapaciteit die de Regio beschikbaar heeft en de verwachte financiële gevolgen van de risico's. Hij kan weergegeven worden als een ratio:

$$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's (risicoprofiel)}}$$